

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณี
สิทธิเรียกร้องของหน่วยงานของรัฐจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดขาดอายุความ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๑.๓๔/๑๗๐๒ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับเอกสารที่ส่งมาเพิ่มเติมด้วยแล้วสรุปข้อเท็จจริงได้ดังนี้

๑. ในระหว่างวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๗ ได้เกิดกรณีทุจริตในกองการเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีเจ้าหน้าที่เบิกเงินงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่มีสิทธิจำนวน ๑๔ รายการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๔,๑๑๖,๒๗๒.๘๙ บาท ซึ่งจากการสืบสวนของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ปรากฏว่า ดาบตำรวจ ณรงค์ วงศ์พระจันทร์ กับพวก เป็นเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริต สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงดำเนินคดีและส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดฟ้องเจ้าหน้าที่ผู้ทุจริต ได้แก่ ดาบตำรวจ ณรงค์ วงศ์พระจันทร์ และเจ้าหน้าที่อีก ๔ คน ซึ่งเป็นผู้รับเงิน ประกอบด้วย พันตำรวจเอก พงษ์เพียร แก้วทนต์ พันตำรวจโท วัฒนา ตูละนิษกะ พันตำรวจเอก กระแสร์ บุญทราชม และพันตำรวจโท ประจวบ กริแก้ว เป็นจำเลยในคดีอาญา ซึ่งพนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นควรสั่งฟ้องดาบตำรวจ ณรงค์ฯ เจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตเพียงคนเดียว ต่อมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดฟ้องคดีแพ่งกับเจ้าหน้าที่อีก ๔ คน ซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำความผิด แต่สำนักงานอัยการสูงสุดได้ส่งเรื่องและเอกสารหลักฐานคืนให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยแจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการฟ้องคดีได้เนื่องจากไม่มีหลักฐานการรับเงินและไม่ทราบตัวบุคคลผู้จ่ายเงิน ทั้งนี้ ในส่วนของดาบตำรวจ ณรงค์ฯ พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องดาบตำรวจ ณรงค์ฯ เป็นจำเลยในคดีอาญาในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร และฉ้อโกง รวมทั้งขอให้ดาบตำรวจ ณรงค์ฯ คืนเงินที่เบิกไป ๒ รายการเป็นเงินจำนวน ๑,๒๓๐,๓๐๐ บาท แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงโทษจำคุกดาบตำรวจ ณรงค์ฯ ๔ ปี และให้คืนเงินจำนวน ๑,๒๓๐,๓๐๐ บาท แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งดาบตำรวจ ณรงค์ฯ ได้นำเงินจำนวน ๑,๒๓๐,๓๐๐ บาท มาคืนแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ ๗๗๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีการทุจริตในกองการเงิน และกรณีต้นฉบับเอกสารสำคัญการรับเงินและการจ่ายเงินสูญหายเป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งต่อมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ ๙๑๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ และคำสั่ง ที่ ๘๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่ง ที่ ๗๗๐/๒๕๔๖ ดังกล่าว ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้มีหนังสือ ที่ ๐๐๕๓(๑)/๐๗๔

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๑/๑๒๒ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ รายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติว่า กรณีเหตุทุจริตเงินงบประมาณได้เกิดขึ้นเป็นเวลาเกินสิบปีแล้ว จึงไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องจากเจ้าหน้าที่ผู้ใดได้ ส่วนกรณีเอกสารสูญหาย คณะกรรมการฯ เห็นว่า พันตำรวจเอกหญิง อรรพรรณ หว่ามุกข์ ผู้กำกับฝ่ายการเงิน ๓ กองการเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทำการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน ๑ ใน ๖ ของความเสียหายที่ไม่สามารถเรียกจากผู้ทุจริตได้ แต่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า พันตำรวจเอกหญิง อรรพรรณฯ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวนกึ่งหนึ่งของความเสียหาย คิดเป็นเงิน ๖,๕๔๒,๙๘๖ บาท

๓. สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๓๑.๓๒/๙๒๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ส่งรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้กรมบัญชีกลางตรวจสอบ โดยกรณีเหตุทุจริตเงินงบประมาณนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติมิได้วินิจฉัยสั่งการว่าเจ้าหน้าที่คนใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ เป็นเงินจำนวนเท่าใด กรมบัญชีกลางจึงได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๓๒๔๐๔ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ หนังสือที่ กค ๐๔๑๐.๔/๒๘๒๓๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ หนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๔/๓๒๒๕๙ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๔/๐๓๑๔๒ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขอให้ดำเนินการวินิจฉัยสั่งการสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีของผู้เกี่ยวข้องกับการทุจริตว่ามีผู้ใดต้องรับผิดชอบหรือไม่ เป็นเงินจำนวนเท่าใด ต่อมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๓๑.๓๒/๐๑๓๑๑ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงกรมบัญชีกลาง แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิด สรุปได้ว่า ไม่ปรากฏว่ากลุ่มผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจและอนุมัติการจ่ายเงินและเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริตของเจ้าหน้าที่ผู้ทุจริต และมีได้กระทำละเมิดต่อทางราชการ กลุ่มบุคคลดังกล่าวจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้เงินแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๔. กระทรวงการคลังพิจารณาสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดแล้วได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๔/๒๓๗๓๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดในแต่ละกรณี ดังนี้

๔.๑ กรณีเหตุทุจริตเงินงบประมาณในกองการเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติเกิดความเสียหายทั้งหมดเป็นเงินจำนวน ๑๔,๑๑๖,๒๗๒.๘๙ บาท และมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบใช้เงินแก่ทางราชการ ดังนี้

๔.๑.๑ เจ้าหน้าที่ผู้ทุจริต ได้แก่ ดาบตำรวจ ณรงค์ วงศ์พระจันทร์ รับผิดชอบใช้เงินเต็มจำนวน ๑๔,๑๑๖,๒๗๒.๘๙ บาท

๔.๑.๒ เจ้าหน้าที่ผู้รับเงิน ได้แก่ พันตำรวจเอก พงษ์เพียร แก้วทองงค์ พันตำรวจโท วัฒนา ตูละนิษกะ พันตำรวจเอก กระแสร์ บุญทราชม และพันตำรวจโท ประจวบ กรีก้าว ต้องร่วมรับผิดชอบกับดาบตำรวจ ณรงค์ฯ ตามจำนวนเงินที่รับไป

๔.๑.๓ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจและอนุมัติการจ่ายเงิน ได้แก่ พันตำรวจเอก ธวัชชัย เจริญสม พันตำรวจตรี อาคม ตำนววรรณกิจ และร้อยตำรวจโทหญิง ซอิลลีสี่ โวติษฐ์ ต้องร่วมรับผิดชอบกับเจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตและเจ้าหน้าที่ผู้รับเงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในยอดรวมของจำนวนความเสียหาย ๑๔,๑๑๖,๒๗๒.๘๙ บาท

๔.๑.๔ เจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงิน ได้แก่ ร้อยตำรวจโทหญิง ฉันทนา ถนอมสุทธิ (พรณีหรือศรินรัตน์ เมฆะสิริศักดิ์) ร้อยตำรวจโทหญิง สุนทรี ทวีปสูงเนิน (สุขประเสริฐกุล)

ร้อยตำรวจโทหญิง ทิพย์วาณี ศรีสวัสดิ์ สิบตำรวจตรีหญิง มธุลี เถลิสมสุข สิบตำรวจตรีหญิง สุพรรณิ คำแก้ว และสิบตำรวจตรีหญิง วงศ์จันทร์ ม่วงทอง ต้องร่วมรับผิดชอบ (ตามรายการที่แต่ละคนเกี่ยวข้อง) กับเจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตและเจ้าหน้าที่ผู้รับเงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในยอดรวมของจำนวนความเสียหาย ๑๔,๑๑๖,๒๗๒.๘๙ บาท

๔.๑.๕ เจ้าหน้าที่ซึ่งเสียชีวิตแล้ว ได้แก่ พันตำรวจเอก ณัฐวัฒน์ ภิมจิตรม่อง พันตำรวจโท เต็มศักดิ์ สหชัยยนต์ พันตำรวจเอก ธรรมบุญ ยศพล ให้ดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของผู้ต้องรับผิดชอบต่อไป

๔.๒ กรณีเอกสารสูญหาย เห็นว่า ความเสียหายที่ทางราชการได้รับเป็นผลมาจากการทุจริตของดาบตำรวจ ณรงค์ วงศ์พระจันทร์ มิใช่ผลโดยตรงจากการกระทำของพันตำรวจเอกหญิง อรรพรรณ หว่ามุกข์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ได้เสียสิทธิในการออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ดังนั้น พันตำรวจเอกหญิง อรรพรรณฯ จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ

๕. โดยที่ดาบตำรวจ ณรงค์ฯ เจ้าหน้าที่ผู้ทุจริต ได้นำเงินจำนวน ๑,๒๓๐,๓๐๐ บาท มาคืนแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติตามคำพิพากษาของศาลฎีกาแล้วเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ดังนั้น ยอดรวมความเสียหายทั้งหมดจึงเหลือ ๑๒,๘๘๕,๙๗๒.๘๙ บาท ในกรณีนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงมีคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ดังนี้

๕.๑ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตและเจ้าหน้าที่ผู้รับเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ ๓๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรียกให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ดังนี้

ดาบตำรวจ ณรงค์ วงศ์พระจันทร์ จำนวน ๑๒,๘๘๕,๙๗๒.๘๙ บาท
 พันตำรวจเอก พงษ์เพียร แก้วทนต์ จำนวน ๗,๓๔๘,๘๑๔.๕๘ บาท
 พันตำรวจเอก กระแสร์ บุญทาราม จำนวน ๒,๘๐๑,๔๓๖.๗๐ บาท
 พันตำรวจโท วัฒนา ตูละนิษกะ จำนวน ๑,๓๗๖,๔๙๑.๔๑ บาท
 พันตำรวจโท ประจวบ กรีกแก้ว จำนวน ๑,๓๕๙,๒๓๐ บาท

๕.๒ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจและอนุมัติการจ่ายเงิน และเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ ๓๔๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรียกให้เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้ ร่วมกันรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๑๒,๘๘๕,๙๗๒.๘๙ บาท

พันตำรวจเอก ธวัชชัย เจริญสม
 พันตำรวจตรี อาคม ดำนวนรรณกิจ
 ร้อยตำรวจโทหญิง ช่อลิบลี โวดิษฐ์
 ร้อยตำรวจโทหญิง ฉันทนา ถนอมสุทธิ (พรรณิหรือศรินรัตน์ แมะสิริศักดิ์)
 สิบตำรวจตรีหญิง มธุลี เถลิสมสุข
 สิบตำรวจตรีหญิง สุพรรณิ คำแก้ว
 สิบตำรวจตรีหญิง วงศ์จันทร์ ม่วงทอง

และให้ร้อยตำรวจโทหญิง สุนทรี ทวีปสูงเนิน (สุขประเสริฐกุล) ร่วมรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๗,๘๕๕,๕๙๑.๗๙ บาท และให้ร้อยตำรวจโทหญิง ทิพย์วาณี ศรีสวัสดิ์ ร่วมรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๕,๐๓๐,๓๘๑.๑๐ บาท

๖. พันตำรวจโทหญิง ศรีนรินทร์ เมฆะสิริศักดิ์ พันตำรวจโทหญิง ช่อลิบลี่ ไวดิษฐ์ ดาบตำรวจหญิง วงศ์จันทร์ ม่วงทอง และดาบตำรวจหญิง มธุลี เฉลิมสุข ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะผู้ทำคำสั่ง และนายกรัฐมนตรีผู้วินิจฉัยอุทธรณ์มีความเห็นให้ยกอุทธรณ์ เจ้าหน้าที่ทั้งสี่รายจึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวแยกเป็นสี่คดี ซึ่งศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๓๙๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของนายกรัฐมนตรีที่มีความเห็นให้ยกอุทธรณ์ โดยให้มีผลย้อนหลังไปจนถึงวันที่มีคำสั่งทุกคดี และต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๓๙๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่นอีก ๖ คน ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของนายกรัฐมนตรีที่มีความเห็นให้ยกอุทธรณ์ โดยให้มีผลย้อนหลังไปจนถึงวันที่มีคำสั่งและคำวินิจฉัยทุกคดี โดยศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ทำละเมิด จึงถือว่าพ้นระยะเวลาการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดโดยมีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๕๖๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐ เพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว

๗. ในส่วนของดาบตำรวจ ณรงค์ฯ เจ้าหน้าที่ผู้ทุจริต สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินคดีและสำนักงานอัยการสูงสุดได้ฟ้องดาบตำรวจ ณรงค์ฯ เป็นจำเลยในคดีอาญาในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและความผิดเกี่ยวกับเอกสาร และขอให้ดาบตำรวจ ณรงค์ฯ คืนเงินจำนวน ๑๒,๘๘๕,๙๗๒.๘๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งศาลอาญากรุงเทพใต้ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ลงโทษจำคุกดาบตำรวจ ณรงค์ฯ ๒๐ ปี และให้คืนเงินหรือชดใช้เงินจำนวน ๑๒,๘๘๕,๙๗๒.๘๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งดาบตำรวจ ณรงค์ฯ ไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา คำพิพากษาศาลอาญากรุงเทพใต้จึงเป็นที่สุด ปัจจุบันอยู่ระหว่างการบังคับคดี แต่ยังไม่มีการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของดาบตำรวจ ณรงค์ฯ แต่อย่างใด

๘. สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๑.๓๒/๔๑๔๙ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงกรมบัญชีกลาง ขอรื้อเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด สรุปได้ว่า ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๓๙๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ที่เรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาว่าเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องที่ขาดอายุความ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงว่ามีเจ้าหน้าที่ใดกระทำการโดยประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ขาดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้อง และขอรื้อว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๕.๓ /๕๔๗๕๙ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติแจ้งว่า ประเด็นข้อหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมาย จึงเห็นควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหาหรือแนวทางการดำเนินการไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความเห็นว่า จากผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนถือเป็นกรณีที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการที่จะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างไรก็ตาม สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏว่าเหตุละเมิดกรณีนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลา ระหว่างวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๗ ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนที่พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จะมีผลใช้บังคับ และในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่งจนเสร็จสิ้นแล้ว โดยคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ มีความเห็นให้ดำเนินคดีทางแพ่งและอาญากับดาบตำรวจ ณรงค์ฯ กับพวกรวม ๕ คน ที่ร่วมกระทำการทุจริต อันเป็นการดำเนินการที่เสร็จสิ้นทั้งในส่วนของวิธีสบัญญัติและสารบัญญัติก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ จะมีผลใช้บังคับแล้ว ดังนั้น การเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำทุจริตและเจ้าหน้าที่อื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการจึงไม่อาจกระทำได้ แม้ว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะออกคำสั่งเรียกให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในอายุความหนึ่งปีตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ตามผลการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของกระทรวงการคลัง ก็ไม่อาจเรียกให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบใช้เงินได้ เนื่องจากล่วงเลยอายุความสิบปีนับแต่เหตุละเมิดเกิดขึ้นแล้ว ดังที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษา ประกอบกับความเสียหายที่เกิดแก่ทางราชการทั้งหมดนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินคดีอาญาดาบตำรวจ ณรงค์ฯ พร้อมขอให้ชุดใช้ค่าเสียหายทางแพ่ง ซึ่งศาลอาญากรุงเทพใต้ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดลงโทษจำคุกดาบตำรวจ ณรงค์ฯ กับให้คืนหรือชดใช้เงินแก่ทางราชการ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการบังคับคดี ด้วยเหตุนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเพื่อสอบสวนว่ามีเจ้าหน้าที่ที่กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ขาดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องอีกต่อไป สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าความเห็นดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นตามข้อ ๘^๑ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นกรณีใดจะต้อง

^๑ข้อ ๘ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้

(นายดิสทัต โหตรระกิตย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิด ในกรณีไม่เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบละเมิด ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๘๑๓/๒๑๒ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี